

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.7.2007
KOM(2007) 454 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**til budgetmyndigheden om budgetgarantier i det almindelige budget
Situationen pr. 31. december 2006**

{SEK(2007)1050}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning og de dækkede transaktioners art.....	4
2.	Nye retsgrundlag	4
3.	Begivenhederne siden sidste beretning af 30. juni 2006.....	4
4.	Oplysninger om risici dækket af budgettet	5
4.1.	Definition af risiko	5
4.2.	Risiko i forbindelse med medlemsstaterne	6
4.3.	Risiko i forbindelse med tredjelande.....	8
4.4.	Samlet risiko dækket af budgettet.....	8
4.5.	Risikoudvikling.....	9
5.	Misligholdelser, aktivering af budgetgarantierne og restancer	9
5.1.	Udbetalinger over de likvide midler	10
5.2.	Udbetalinger over budgettet.....	10
5.3.	Udbetalinger over garantifonden.....	10
6.	Garantifond for aktioner til fordel for tredjelande	10
6.1.	Tilbagebetalinger.....	10
6.2.	Aktiver ved årets udgang	10
6.3.	Målbeløb	10
7.	Evaluerings af risici: Den økonomiske og finansielle situation i de tredjelande, der har fået tildelt de største EU-lån.....	11
7.1.	Indledning	11
7.2.	Egypten	11
7.3.	Tyrkiet.....	11
7.4.	Brasilien	11
7.5.	Marokko	12
7.6.	Tunesien	12
7.7.	Sydafrika	12
7.8.	Libanon	12
7.9.	Jordan	13
7.10.	Serbien og Montenegro.....	13

7.11. Ukraine..... 13

1. INDLEDNING¹ OG DE DÆKKEDE TRANSAKTIONERS ART

De risici, der dækkes over Den Europæiske Unions budget ("budgettet"), hidrører fra en bred vifte af udlåns- og garantitransaktioner, som kan inddeles i to kategorier: lån ydet af De Europæiske Fællesskaber med makroøkonomisk sigte, dvs. makrofinansiel bistand i form af lån til tredjelande, og lån med mikroøkonomisk sigte (Euratom- og EIB-lån (Den Europæiske Investeringsbank) i tredjelande²). Disse transaktioner er siden 1994 blevet dækket af garantifonden for aktioner til fordel for tredjelande ("fonden")³, der bl.a. blev oprettet for at begrænse de budgetmæssige konsekvenser af træk på garantier ydet via budgettet for lånetransaktioner i tredjelande. Hvis der ikke er tilstrækkelige midler i fonden, vil der blive søgt midler over budgettet.

Rådets forordning om oprettelse af fonden ("fondsforordningen"⁴), der blev vedtaget i 1994, blev ændret første gang i 1999. Efter en anden ændring af forordningen, som Rådet vedtog i 2004, trækkes fondens dækning tilbage, hvis tredjelande bliver medlemsstater. Budgettet dækker direkte lån eller garanterede lån til medlemsstater.

2. NYT RETSGRUNDLAG

Under den nye finansielle ramme trådte den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning⁵ i kraft den 1. januar 2007. Ifølge denne aftale tilføres der midler til fonden over en budgetpost under udgiftsområde 4 (EU som global partner) og ikke som før over en øremærket reserve.

I overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale skulle fondsforordningen ændres for at afspejle, at reserven var afskaffet. Som følge heraf blev der vedtaget en ny rådsforordning den 30. januar 2007⁶, som desuden gav fonden en ny og mere effektiv tilførselsmekanisme for anvendelse af budgetmidler. Endvidere er gennemsigtigheden og programmeringen af budgetmæssige transaktioner blevet styrket⁷. Indholdet af denne beretning er tilpasset i overensstemmelse hermed.

Rådet besluttede den 19. december 2006⁸ at bevilge EIB en fornyet fællesskabsgaranti mod tab i forbindelse med lån til og lånegarantier for projekter uden for Fællesskabet. Denne fællesskabsgaranti er begrænset til 65 % af det samlede beløb for udbetalte lån og lånegarantier ydet under EIB-finansieringstransaktioner med fradrag af tilbagebetalte beløb,

---

¹ Den foregående beretning om budgetgarantier i det almindelige budget af 30. juni 2006 findes i KOM(2007) 66 og SEK(2007) 241.

² EIB-mandaterne er nærmere beskrevet i tabel A1 i bilaget.

³ Jf. den seneste beretning om fonden, KOM(2006) 695 "Samlet rapport om garantifondens virke", og arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene (SEK(2006) 1460), der er bilag hertil.

⁴ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjeland, EFT L 293 af 12.11.1994, s. 1, ændret ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1149/1999, EFT L 139 af 2.6.1999, s. 1, Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2273/2004, EUT L 396 af 31.12.2004, s. 28, og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 89/2007, EUT L 22 af 31.1.2007, s. 1.

⁵ EUT C 139 af 14.6.2006, s. 1.

⁶ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 89/2007, EUT L 22 af 31.1.2007, s. 1.

⁷ For oplysninger om den gamle tilførselsmekanisme, jf. ovennævnte beretning, fodnote 1.

⁸ Rådets afgørelse 2006/1016/EF af 19. december 2006, EUT L 414 af 30.12.2006, s. 95.

med tillæg af alle hermed forbundne beløb og med et maksimalt låneloft på 27,8 mia. EUR for hele perioden 2007-2013. Det bestemmes også i denne afgørelse, at Kommissionen og EIB skal indgå en garantiaftale, der fastsætter de nærmere bestemmelser og procedurer for fællesskabsgarantien, og en aftale om inddrivelse af fordringer, som fastsætter de nærmere bestemmelser og procedurer for EIB's forpligtelse til at søge at inddrive beløb, der er betalt af Fællesskabet i henhold til en anmodning om indfrielse af fællesskabsgarantierne.

Der kom ingen nye afgørelser om makrofinansielle bistandslån eller Euratom-lån i 2006.

3. BEGIVENHEDERNE SIDEN SIDSTE BERETNING AF 30. JUNI 2006

Der blev ikke foretaget udbetalinger i forbindelse med makrofinansielle bistandslån i løbet af andet halvår af 2006.⁹

Der var ingen udbetalinger af Euratom-lån i andet halvår af 2006. Udbetalingen af en første rate på 39 mio. EUR fandt sted i marts 2007 til finansiering af en sikkerhedsopgradering på to atomkraftværker, henholdsvis enhed 2 i Khmel'nitsky og enhed 4 i Rovno, i henhold til låneaftalen fra 2004 (EUR svarende til en lånefacilitetsaftale på 83 000 000 USD).

4. OPLYSNINGER OM RISICI DÆKKET AF BUDGETTET

4.1. Definition af risiko

Risiciene for budgettet stammer fra udestående gæld med renter til garanterede transaktioner.

Misligholdte transaktioner vil blive dækket af fonden, når de vedrører tredjelande (67 % af det samlede udestående garantibeløb), og direkte af budgettet, når der er tale om medlemsstater (lån til eller til fordel for projekter i medlemsstaterne tegner sig for de resterende 33 % af det samlede udestående beløb). Den store andel af garanterede lån, der vedrører medlemsstater, skyldes de seneste udvidelser. Ifølge artikel 1, tredje afsnit, i fondsforordningen overføres risikoen på lån fra fonden til budgettet, når et land bliver EU-medlem.

I denne beretning er der brugt to metoder til at vurdere risiciene for budgettet:

- Metoden til beregning af det samlede udestående for de berørte transaktioner på en given dato. Denne metode viser risikoen for budgettet på en given dato.
- Budgetmetoden, der defineres som ”den årlige risiko for budgettet”, er baseret på beregningen af det maksimale beløb, Fællesskabet ville skulle udbetale i et finansår, såfremt alle garanterede lån blev misligholdt¹⁰.

---

⁹ Makrofinansiel bistand kan også ydes i form af gavebistand til tredjelande. For yderligere information om makrofinansiel bistand, se Kommissionens årsberetning til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af den makrofinansielle bistand til tredjelande i 2006. Første og anden udbetaling af gavebistand (11 mio. EUR hver) blev foretaget til Georgien i august og december 2006 i henhold til Rådets afgørelse fra 2006. I henhold til de makrofinansielle bistandsprogrammer fra 1997 og 2000 blev den sidste udbetaling af gavebistand til Tadsjikistan (7 mio. EUR) foretaget i oktober 2006. Albanien modtog også 13 mio. EUR i gavebistand svarende til sidste rate af Rådets afgørelse af 2004.

Tabel 1: Samlede udestående beløb dækket pr. 31.12.2006 i mio. EUR				
	Samlet udestående	Påløbne renter	I alt	%
<u>Medlemsstater*</u>				
Makrofinansiel bistand	365	2	367	2 %
Euratom	436	6	442	3 %
EIB	4 482	42	4 524	28 %
<u>Medlemsstater* subtotal</u>	5 283	50	5 333	33 %
<u>Tredjelande</u>				
Makrofinansiel bistand	604	6	610	4 %
Euratom	-	-	-	
EIB	10 311	103	10 415	64 %
<u>Tredjelande subtotal</u>	10 915	110	11 025	67 %
I alt	16 198	159	16 358	100 %
* Inklusive Bulgarien og Rumænien, da de blev medlemmer af EU den 1.1.2007.				

Tabel A1, A2, A3 og A4 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene¹¹, der er bilag til denne beretning ("bilaget"), indeholder andre oplysninger om disse udeståender, især med hensyn til loft, udbetalte beløb eller garantisatser.

4.2. Risiko i forbindelse med medlemsstaterne

De nuværende risici på medlemsstater hidrører fra lån udbetalt inden tiltrædelse.

I 2007 vil der være en risiko for budgettet i forbindelse med medlemsstaterne på 812 mio. EUR, inklusive Bulgarien og Rumænien, da de tiltrådte EU den 1. januar 2007. Tabel 2 viser, at disse to stater ligger på første- og andenpladsen, hvad udeståender angår.

¹⁰ Det antages i denne beregning, at misligholdte lån ikke fremrykkes, dvs. at der kun tages hensyn til forfaldne betalinger (jf. også afsnit 1 i bilaget).

¹¹ SEK(2007).

Tabel 2: Rangordning af medlemsstaterne efter den maksimale risiko for budgettet i 2007 (mio. EUR)

Rangordning	Land	2007	%
1	Rumænien*	263,4	32,4 %
2	Bulgarien*	155,7	19,2 %
3	Tjekkiet	102,2	12,6 %
4	Polen	98,4	12,1 %
5	Slovakiet	72,8	9,0 %
6	Slovenien	39,2	4,8 %
7	Ungarn	35,6	4,4 %
8	Cypern	15,7	1,9 %
9	Litauen	14,8	1,8 %
10	Letland	8,5	1,0 %
11	Estland	4,7	0,6 %
12	Malta	1,0	0,1 %
	I alt	812,1	100 %

* Medlemsstater pr. 1.1.2007.

4.3. Risiko i forbindelse med tredjelande

I 2007 vil der i forbindelse med tredjelande være en maksimal risiko for fonden på 1,203 mia. EUR. Nedenfor anføres en top 10 over landene med de største udeståender. De tegner sig for 78 % af fondens risiko i 2007. Disse landes økonomiske situation analyseres og kommenteres i nedenstående afsnit 7.

<i>Tabel 3: Rangordning af de 10 vigtigste tredjelande efter den maksimale risiko for budgettet i 2007 (mio. EUR)</i>			
Rangordning	Land	2007	% af den samlede maksimale risiko
1	Egypten	152,9	12,7 %
2	Tyrkiet	151,0	12,6 %
3	Brasilien	130,3	10,8 %
4	Marokko	117,4	9,8 %
5	Tunesien	112,2	9,3 %
6	Sydafrika	93,6	7,8 %
7	Libanon	56,4	4,7 %
8	Jordan	44,8	3,7 %
9	Serbien og Montenegro ¹²	43,5	3,6 %
10	Ukraine	36,8	3,1 %
De 10 i alt		939,0	78,0 %

Fonden dækker de garanterede lån i 38 lande og 2 regionale enheder med løbetider, der slutter i 2035. Bilagets tabel A2 indeholder oplysninger om det enkelte land.

¹² Nu Republiken Serbien og Republiken Montenegro.

4.4. Samlet risiko dækket af budgettet

I alt dækker budgettet i 2007 et samlet beløb på 2,015 mia. EUR, som repræsenterer de beløb, der forfalder i årets løb, og hvoraf 40 % vedrører medlemsstater (jf. tabel A2 i bilaget).

4.5. Risikoudvikling

Risikoen i forbindelse med medlemsstaterne ventes at falde i fremtiden, eftersom lånene betales tilbage, og der ikke vil blive indgået nye lån med medlemsstaterne i henhold til lånegarantier fra Euratom, makrofinansiel bistand eller EIB (jf. fig. A1 i afsnit 1.3 i bilaget).

Makrofinansielle bistandslån til tredjelande skal Rådet træffe individuelle beslutninger om. I øjeblikket er der ingen nye forslag fra Kommissionen vedrørende bevilling af lån. Imidlertid kan Kommissionen i 2007 muligvis fremsætte forslag om bevilling af et makrofinansielt bistandslån på 50 mio. EUR og gavebistand på 30 mio. EUR til Libanon.

Euratom-lån til medlemsstater eller visse støtteberettigede tredjelande (Den Russiske Føderation, Republikken Armenien og Ukraine) har et loft på 4 mia. EUR, hvoraf ca. 85 % allerede er brugt. Den resterende margin er på omkring 600 mio. EUR.

Under EIB-mandaterne for 2000-2007 mangler der stadig at blive udbetalt et beløb på 9,830 mia. EUR. Ved udgangen af 2006 har EIB endvidere ikke indgået nogen låneaftaler i henhold til Rådets afgørelse om særlige lån til visse typer af projekter i Rusland, Ukraine, Moldova og Belarus¹³. Denne afgørelse har et loft på 500 mio. EUR med en garantisats på 100 % og udløber den 31. juli 2007.

Det vigtigste, der vil påvirke risikoen for budgettet fremover, er den seneste fællesskabsgaranti til EIB¹⁴ i perioden fra 1. februar 2007 til 31. december 2013 (med mulighed for forlængelse i seks måneder). Fællesskabsgarantien er begrænset til 65 % af det samlede beløb for udbetalte lån og lånegarantier ydet under EIB-finansieringstransaktioner med fradrag af tilbagebetalte beløb, med tillæg af alle hermed forbundne beløb og med et maksimalt låneloft på 27,8 mia. EUR. Dette maksimale loft er inddelt i to: et grundloft på 25,8 mia. EUR og et valgfrit mandat på 2 mia. EUR. Om det valgfrie beløb bruges, afhænger af resultatet af midtvejsevalueringen i 2010. Grundloftet er inddelt i følgende bindende regionale lånelofter:

- lande i førtiltrædelsesfasen: 8,7 mia. EUR
- naboskabs- og partnerskabslande: 12,4 mia. EUR
- Asien og Latinamerika: 3,8 mia. EUR
- Republikken Sydafrika: 900 mio. EUR.

Fig. A2 i bilagets afsnit 1.3 indeholder en simulering af nogle udbetalingsscenarier under de nuværende mandater samt det nye mandat og deres virkning på tilførslen af midler til fonden.

¹³ Rådets afgørelse 2005/48/EF af 22. december 2004, EUT L 21 af 25.1.2005, s. 11.

¹⁴ Jf. også afsnit 2 i denne beretning.

5. MISLIGHOLDELSER, AKTIVERING AF BUDGETGARANTIERNE OG RESTANCER

5.1. Udbetalinger over de likvide midler

For at undgå forsinkelser og omkostninger som følge heraf trækker Kommissionen på sine likvide midler til at betale renter og afdrag af sine lånetransaktioner, når en debitor betaler Kommissionen for sent¹⁵.

5.2. Udbetalinger over budgettet

Der blev ikke anmodet om bevillinger under budgettets artikel 01 04 01 ”Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lånetransaktioner”, da der ikke blev registreret nogen misligholdelser i andet halvår af 2006.

5.3. Udbetalinger over garantifonden

I tilfælde af for sen betaling fra en modtager af et lån (tredjelande), der er ydet eller garanteret af Fællesskabet, trækkes der på fonden for at dække misligholdelsen senest tre måneder efter betalingens forfaldsdato.¹⁶

I andet halvår af 2006 blev der ikke trukket på fonden.

De samlede restancer pr. 31. december 2006, dvs. strafrenter til Republikken Argentina, beløber sig til 1 718 493,12 USD. Fonden mangler stadig at inddrive 1 448 433,44 USD heraf (svarende til 1 099 797,60 EUR). Da der ikke blev trukket på fonden for den resterende forskel, skal dette beløb betales til EIB. Kommissionen og EIB har ved flere lejligheder mindet de argentinske myndigheder om, at de skal betale disse restancer fuldt ud, før landet kan optage nye EIB-lån. Drøftelserne herom vil fortsætte i forbindelse med det næste møde i den makroøkonomiske dialog mellem EU og Argentina.

6. GARANTIFOND FOR AKTIONER TIL FORDEL FOR TREDJELANDE¹⁷

6.1. Tilbagebetalinger

Der skete ingen tilbagebetalinger i andet halvår af 2006.

6.2. Aktiver ved årets udgang

Pr. 31. december 2006 beløb fondens nettoaktiver sig til 1 378 954 442,51 EUR.

Pr. 31. december 2006 beløb udestående udlåns- og lånegarantitransaktioner plus påløbne renter for Bulgarien og Rumænien sig til 2 899 334 719,06 EUR. Da disse lande blev medlemmer af EU den 1. januar 2007, blev et beløb på 260 940 124,72 EUR betalt tilbage til budgettet den 14. februar 2007.

---

¹⁵ Jf. artikel 12 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000, med senere ændringer, om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter.

¹⁶ Jf. yderligere oplysninger i bilagets afsnit 1.4.3.

¹⁷ Kommissionens årsberetning om garantifondens situation og om forvaltningen af fonden i 2006: KOM(2007) 362 og SEK(2007) 869.

6.3. Måbeløb

Fondens midler skal være af passende størrelse, dvs. andrage et måbeløb på 9 % af Fællesskabets samlede forpligtelser (hovedstol og forfaldne, ikke-betalte renter) i forbindelse med hver enkelt transaktion. Forholdet mellem fondens ressourcer (1 118 014 317,79 EUR) og EU's samlede udestående (11 025 065 532,58 EUR) som defineret i forordningen om oprettelse af fonden var på 10,1 %. Da det er højere end måbeløbet, skal der foretages en tilbagebetaling fra fonden til budgettet i henhold til artikel 3, tredje afsnit, i fondsforordningen.

Ifølge de nye kapitaltilførselsregler vil dette overskud på 125 750 000,00 EUR i 2007 blive indsat i det foreløbige budgetforslag for 2008.

7. EVALUERING AF RISICI: DEN ØKONOMISKE OG FINANSIELLE SITUATION I DE TREDJELANDE, DER HAR FÅET TILDELTE DE STØRSTE EU-LÅN

7.1. Indledning

De tidligere afsnit i beretningen giver oplysninger om de kvantitative aspekter af risiciene for budgettet. Der bør dog også foretages en vurdering af risicienes mere kvalitative aspekter, der afhænger af transaktionens art og låntagers status (jf. afsnit 4.3). Tabeller med landerisikovurderinger er anført separat i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene. Herunder følger et kort sammendrag af denne analyse for de lande, der udgør den højeste årlige risiko for budgettet i 2007. Bilagets afsnit 2 indeholder en analyse af yderligere otte lande.

7.2. Egypten

Den økonomiske vækst i **Egypten** steg fra 4,6 % i 2005 til 6,8 % i 2006 på grund af investeringspolitikken (især FDI) og en stærk eksport af varer og tjenesteydelser. Inflationen er bragt ned til et etcifret tal, men inflationstendenserne er der stadig. Arbejdsløsheden er vedvarende høj med over 10 % af arbejdsstyrken. Til trods for den forbedrede økonomiske situation og salget af (delvis) statsejede virksomheder er det offentlige underskud ikke blevet meget mindre (7,9 % i 2006 sammenlignet med 9,6 % i 2005). Reformerne i finanssektoren skrider fremad. Bankvæsenet er stadig i vid udstrækning domineret af staten til trods for den seneste privatisering af en større bank. Det ventes at vare 2-3 år, før reformen af den finansielle sektor er afsluttet. En forsvarlig finanspolitik kombineret med en passende pengepolitik ventes at påvirke jobskabelsen i positiv retning.

7.3. Tyrkiet

For **Tyrkiet** var den årlige vækst i BNP på 6,1 % i 2006 sammenholdt med 7,4 % i 2005. Den indenlandske efterspørgsel steg hurtigere end den samlede produktion, hvilket førte til, at underskuddet på betalingsbalancens løbende poster voksede til 7,9 % af BNP i 2006 fra 6,3 % i 2005. Det private forbrug faldt i andet halvår som følge af den stramning af pengepolitikken, der fulgte den manglende stabilitet i maj-juni 2006. Faldet i væksten forventes at fortsætte i 2007, og den deraf følgende stabilisering af underskuddet på de løbende poster gør en blød landing til et sandsynligt resultat. Skønt der har været en komfortabel finansiering af de løbende poster, er situationen stadig sårbar, da indenlandske faktorer eller et udefrakommende chok kan vende strømmen. En forholdsvis høj udlandsgæld (næsten 50 % af BNP) gør Tyrkiet

sårbar over for en væsentlig devaluering af valutaen. Faktorer, der gør økonomien mere modstandsdygtig over for chok, omfatter i modsætning til krisesituationen før 2001 en fleksibel valutakursordning og en troværdig og uafhængig centralbank. Centralbankens officielle reserver beløber sig til ca. 45 mia. EUR i 2006 eller over 5 måneders import.

7.4. Brasilien

Efter en afmatning i 2005 steg **Brasiliens** vækst i 2006 til omkring 2,9 % støttet af høje udgifter til forbrug og et opsving i de private investeringer. Faldet i inflationstakten fortsatte i 2006 til det laveste niveau siden indførelsen af den særlige inflationsordning i 1998. Mens væksten i eksporten faldt betydeligt i 2006 som følge af den tidligere revaluering, gav forbedrede bytteforhold landet mulighed for at få et komfortabelt overskud på betalingsbalancens løbende poster i 2006 (anslået til 0,6 % af BNP). Brasiliens sårbarhed over for udlandet er blevet mindre i takt med, at udlandsgælden i procent af BNP er faldet betragteligt, efter at landet ved udgangen af 2005 fik tilbagebetalt hele sin gæld til IMF før tid og til Paris-klubben i første halvdel af 2006. Landet har også indløst alle sine Brady-obligationer. Udlandsgælden i procent af BNP er faldet fra 36,4 % i 2004 til 18,9 % i slutningen af 2006. Bestræbelserne på at nedbringe den offentlige gældsætning over for udlandet giver bonus. Brasiliens kreditvurdering er således blevet opgraderet af de førende kreditvurderingsbureauer. Landet er dog fortsat særdeles sårbart, selv om der på det seneste er gjort fremskridt med den offentlige gældsforvaltning. Den offentlige gæld ligger fortsat over 50 % og er med en forholdsvis kort gennemsnitlig løbetid yderst sårbar over for renteudsving.

7.5. Marokko

Marokkos økonomi har haft en reel vækst i BNP på 8,1 % i 2006. Denne situation skyldes hovedsagelig landbrugets ekstraordinære høst og mere generelt de forskellige økonomiske sektors dynamik. Inflationen er stadig lav med en årlig takt på 3,3 %. Det offentlige underskud er nedbragt til 2,1 % af BNP (sammenholdt med 5,3 % i 2005). Den offentlige gæld steg til 57 % af BNP. Arbejdsløsheden ligger stadig på 9,7 %, mens fattigdommen (15 % af befolkningen har under 2 USD om dagen) og den høje analfabetisme hos voksne (47,7 %) fortsat er centrale udfordringer for de marokkanske myndigheder.

7.6. Tunesien

Væksten i **Tunesiens** BNP steg til 5,8 % i 2006 fra 4 % det foregående år (der forventes 6 % i 2007). Inflationen steg fra 2 % til 4,7 % årligt i de første ti måneder af 2006, især på grund af stigningen i de internationale oliepriser. For at bremse denne tendens blev centralbanken nødt til at hæve sin nøglerentesats i 2006 (første justering i tre år). Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster nåede op på 2,6 % af BNP, og landets gæld var på 54,8 % af BNP. Arbejdsløsheden er stadig høj med gennemsnitligt 13,4 % af arbejdsstyrken.

7.7. Sydafrika

Sydafrikas årlige BNP-vækst var på 5,0 % (i faste priser) i 2006 efter 5,1 % i 2005. Væksten forventes at nå op på næsten 5 % i 2007. I 2006 har centralbanken hævet refinansieringssatsen fra 7,0 % til 9,0 % for at holde inflationen inden for et spænd på 3-6 %. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster steg til 5,6 % af BNP i 2006 fra 3,8 % i 2005. Det forventes at blive på omkring 5,0 % i 2007. FDI og andre indgående kapitalbevægelser (porteføljeinvesteringer) mere end opvejer det aktuelle underskud på de løbende poster. Dette medfører øgede nettoguld- og valutareserver svarende til 3-4 måneders samlet import.

Udlandsgælden til officielle kreditorer faldt til 2,0 % af BNP i 2006 – det laveste niveau i Afrika syd for Sahara (gennemsnit 16 %) – og ventes at falde til 1,9 % i 2007. Budgetunderskuddet har ligget på 0,4 % af BNP de seneste to år og ventes at blive til et lille overskud i 2007 (0,3 %). Sydafrika er et middelindkomstland med en fremgangsrig markedsøkonomi, hvor tjenesteydelser tegner sig for næsten to tredjedele af den sydafrikanske økonomi, mens størstedelen af eksporten er baseret på minedrift. De største risici er manglende stabilitet i indgående kapitalbevægelser (porteføljeinvesteringer), prishok på eksportvarer, internt pres som følge af den høje arbejdsløshed, høj ulighed, høj forekomst af hiv/aids og høj kriminalitet.

7.8. Libanon

Den militære konflikt var et meget alvorligt chok for **Libanons** økonomi. I 2006 faldt det nationale BNP med 5 % i faste priser, det offentlige underskud blev næsten fordoblet i forhold til 2005 og kom op på 14 % af BNP, og statsgælden steg til rekordhøje 190 % af BNP. Der foreligger ingen statistiske oplysninger om arbejdsløshed i øjeblikket. Inflationen er moderat med en årlig takt på 5 %. Libanon er fortsat et af de mest forgældede lande i verden. Der er alvorlig risiko for gældsberedygtigheden som følge af de umiddelbare genopbygningsbehov efter krigen i 2006 og den politiske ustabilitet forårsaget af den manglende konsensus om de nødvendige reformer.

7.9. Jordan

Jordans økonomi havde fortsat en stærk vækst i 2006; realvæksten i BNP anslås til 6 % (2005: 7,2 %). Et højt niveau for hjemsendelser af penge og en stærk aktivitet i servicesektoren satte skub i det private forbrug. Arbejdsløsheden faldt fra 14,8 % i 2005 til 13,9 % i 2006. Inflationstakten steg igen i 2006 til 6,3 % (2005: 3,8 %) efter nedskæringerne i olieprissubsidier. Myndighederne intensiverede den finanspolitiske tilpasning i 2005 og 2006 i forbindelse med en strategi, der sigter mod at fjerne brændstofs subsidier og fastholde udgiftsbegrænsningen. Disse bestræbelser bragte budgetunderskuddet (eksklusive gavebistand) ned på 7,5 % af BNP fra 10 % i 2005. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster (inklusive gavebistand) for 2006 faldt lidt fra 17,8 % i 2005 til 16 % af BNP (sammenlignet med et overskud på 11,6 % i 2003). Væksten i vareeksporten var fortsat robust. Underskuddet på handelsbalancen faldt fra 47 % af BNP i 2005 til 37,1 % i 2006. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster blev imidlertid fortsat finansieret af ekstraordinært høje indgående kapitalbevægelser, herunder udenlandske direkte investeringer, hjemsendelser af penge og porteføljeinvesteringer.

7.10. Serbien og Montenegro

I **Serbien** androg den årlige vækst i BNP 6,3 % (i faste priser) i 2005. Væksten fortsatte med 6,3 % i første kvartal af 2006. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster androg 9,8 % af BNP i 2005. Det øgedes yderligere i løbet af 2006. De indgående udenlandske direkte investeringer udgjorde 6,1 % af BNP i 2005, mens landets udlandsgæld var på 66 % af BNP ved udgangen af juli 2006. Den offentlige gæld er faldet efter gældsnedskrivningen på 600 mio. EUR fra Paris-klubben, hvilket skete i forbindelse med den vellykkede afslutning på det seneste IMF-program i februar 2006.

I **Montenegro** androg den årlige BNP-vækst 4,1 % (i faste priser) i 2005. Væksten øgedes til 6,5 % i første halvår af 2006. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster var på 12,2 % af BNP i 2005. Det øgedes yderligere i løbet af 2006. De indgående udenlandske

direkte bruttoinvesteringer udgjorde 22,8 % af BNP i 2005, mens landets udlandsgæld var på 42,6 % af BNP ved udgangen af 2005.

Efter Montenegros uafhængighedserklæring i juli 2006 indgik Republikken Serbien og Republikken Montenegro en intern aftale om delingen af de finansielle rettigheder og forpligtelser, efter at Serbien havde afløst den tidligere statsunion.

7.11. Ukraine

Realvæksten i BNP i **Ukraine** lå på ca. 7 % (2,6 % i 2005). Betalingsbalancens løbende poster er gået i minus på ca. 1,5 % af BNP mod et overskud på 3 % året før som følge af en stærk importefterspørgsel og højere priser på importeret energi, men også på grund af udsvingene på stålmarkederne (Ukraines vigtigste eksportsektor med 40 % af den samlede eksport). Ukraines offentlige udlandsgæld er faldet til ca. 12 % af BNP (15,3 % i 2005), mens den private sektors forbedrede adgang til de udenlandske kapitalmarkeder gradvis har øget den samlede udlandsgæld til næsten 50 % af BNP. Inflationen steg i december 2006 til 11,6 % på årsbasis, til dels på grund af højere priser på importeret energi. De største risici vedrører stadig den turbulente politiske situation og den deraf følgende mangel på sammenhæng i den politiske beslutningstagning. I august bekræftede Standard & Poor's dog Ukraines langsigtede statslige kreditvurdering på BB-, hvilket især understøttedes af den lave gældsætning.